

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوه سی و ششم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ *

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ لَا سِوَا عَلَى
بَقِيَّةِ اللَّهِ رُوحِي وَأَرْوَاحُ الْعَالَمِينَ لِتُرَابٍ مَقْدَمِهِ الْفِدَاءُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگفتار

این جزوه باموضوع بندی مسئله «تزکیه نفس» از آیات قرآن تنظیم شده و هر آیه ای که مربوط به موضوعی از این علم است بعد از همان آیه ترجمه شده و سپس برداشتی از آیات در فصل جداگانه ای ارائه داده شده است. و بخاطر آنکه مباحثمان فعلاً در مسائل تزکیه نفس است قبل از مسائل اعتقادی آیاتی که مربوط به مراحل تزکیه نفس است در این جزوه آورده شده است.

ضمناً نباید گمان کرد، آنچه را که در اینجا می نویسیم تفسیر آیات قرآن بوده و یا حتی توضیح قرآن است. بلکه فقط یک نوع راهنمایی است که برای تدبّر بیشتری در قرآن و توجّه دوستان به سخنان حضرت حقّ جلّ و علایادآوری شده است.

تا ان شاء الله سالکین إلى الله با تأمل زیادتری موفّق به قرائت قرآن گردند. و ضمناً آیاتی که در این جزوه قرائت می شود جابجا شده و تنظیم موضوعی گردیده است.

یعنی اگر شما بخواهید آیانی که مربوط به تزکیه نفس است را پشت سر هم قرائت کنید به ترتیب قرآن مجید در این جزوه آورده شده است و بعدها سایر آیات که مربوط به عقاید و فروع احکام است در جزوات جداگانه ای آورده خواهد شد ان شاء الله.

به امید موفقیت و السلام

سید حسن ابطحی

اعوذُ بِاللّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

آیه ۱۲۰ از سوره مبارکه نحل

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَ لَمْ يَكُنْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٠﴾

ترجمه آیه ۱۲۰

قطعاً ابراهیم امتی بود، مطیع فرمان خدا بود، پاک بود و از مشرکین نبود. (۱۲۰)

برداشت از آیه ۱۲۰ (برجسته‌ترین)

سالک الی الله اگر بتواند مانند حضرت ابراهیم امتحان خوبی در ابعاد مختلف بدهد، نه تنها شخصیت بزرگواری است، بلکه خود به تنهایی امتی است که مطیع دستورات الهی بوده و از هر گونه انحراف دور خواهد بود.

آیات ۱۲۱-۱۲۲ از سوره مبارکه نحل

شَاكِرًا لِّلنَّعْمِ اجْتَبَاهُ وَ هَدَاهُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿١٢١﴾ وَ آتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا

حَسَنَةً وَ إِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٢٢﴾

ترجمه آیات ۱۲۱-۱۲۲

شکرکننده نعمتهای خدا بود، خدا او را انتخاب کرده و او را به راه راست هدایت نموده است. (۱۲۱)
و ما در دنیا به او نیکی دادیم و قطعاً او در آخرت از صالحین است. (۱۲۲)

برداشت از آیات ۱۲۱-۱۲۲ (صراط مستقیم)

سالک الی الله اگر همه آنچه را که به او می‌رسد از جانب پروردگارش بداند و نعمتهای الهی را شاکر باشد، خدای تعالی او را از برگزیدگان خود قرارش می‌دهد، کمکش می‌کند که در صراط مستقیم دین همیشه پابرجا باشد، در دنیا او را به همه خوبی‌ها می‌رساند و در آخرت او را از دسته صالحین قرارش می‌دهد.

وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ
لِّلصَّابِرِينَ ﴿١٢٦﴾ وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ
فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٧﴾ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ﴿١٢٨﴾

ترجمه آیات ۱۲۶-۱۲۸

و اگر مجازات می کنید، پس تنها به مثل آنچه که به شما تعدی شده مجازات نمایید و اگر صبر کنید، آن
برای صابرین بهتر است. (۱۲۶) و صبر کن و صبر تو نیست مگر برای خدا و بر اعمال آن‌ها محزون نشو و از
توطئه‌های آن‌ها در تنگنا قرار نگیر. (۱۲۷)
قطعاً خدا با کسانی است که تقوی داشته باشند و کسانی که نیکوکارند. (۱۲۸)

برداشت از آیات ۱۲۶-۱۲۸ (عفو)

سالک الی الله باید احساساتش را در کنترل خود قرار بدهد و اگر دشمن را نمی تواند عفو کند به قصاص
راضی باشد، برای خدا صبر کند و از اینکه احساساتش را کنترل کرده ناراحت نباشد و از هیچ چیز نترسد زیرا
خدای تعالی پشتیبان اهل تقوی و نیکوکاران است.

«سوره مبارکه اسراء»

آیه ۱۱ از سوره مبارکه اسراء

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ❁

وَ يَدْعُ الْإِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَ كَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا ﴿١١﴾

ترجمه آیه ۱۱

و انسان درخواست بدی می کند، آنچنان که درخواست خوبی را می نماید و انسان بسیار عجله کننده
است. (۱۱)

برداشت از آیه ۱۱ (عجله)

سالک الی الله باید در به دست آوردن هر چه که می خواهد، خوب و با دقت آن را قبلاً بررسی کند تا در اثر شتابزدگی چیزهایی را که نفشش می طلبد، بدون تحقیق درخواست نکند.

آیه ۱۵ از سوره مبارکه اسراء

مَنْ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ
وَاِزْرَةً وِزْرَ أُخْرَىٰ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا ﴿١٥﴾

ترجمه آیه ۱۵

کسی که هدایت شود پس جز این نیست که به نفع خودش هدایت شده است و کسی که گمراه شود، پس جز این نیست که به ضرر خودش گمراه شده است و هیچ کس گناه دیگری را بر عهده نخواهد گرفت و ما عذاب کننده نیستیم، مگر اینکه پیغمبری را مبعوث کرده باشیم. (۱۵)

برداشت از آیه ۱۵ (مجازات)

سالک الی الله باید بداند که اگر راه هدایت را پیش گرفت به نفع خود اقدام کرده و اگر به ندانم کاری هایش ادامه داد بر ضرر خودش اقدام نموده، کسی نباید بار گناه دیگری را تحمل کند و هیچگاه بی دلیل خدای تعالی کسی را مجازات نمی کند.

آیات ۲۲-۲۷ از سوره مبارکه اسراء

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَّخْذُولًا ﴿٢٢﴾ وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا
تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ
كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أَفٍّ وَلَا تَنْهَرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ﴿٢٣﴾ وَ اخْفِضْ لَهُمَا
جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا ﴿٢٤﴾ رَبُّكُمْ

أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِنَّ تَكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ غَفُورًا ﴿٢٥﴾ وَ

آتِ ذَا الْقُرْبَى حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا ﴿٢٦﴾ إِنَّ

الْمُبْذِرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ﴿٢٧﴾

ترجمه آیات ۲۲-۲۷

با خدا، خدای دیگری قرار نده تا گوشه‌نشین گردی، در حالی که مورد مذمت واقع شده باشی و پست گردیده باشی. (۲۲)

و پروردگارت حکم کرده اینکه خدائی را جز او نپرستید و به پدر و مادر نیکی کنید. اگر یکی از آنها یا هر دوی آنها در نزد توبه سنّ بزرگی و پیری برسند، پس به آنها «أف» نگو و صدايت را بر آنها بلند نکن و به آنها سخن کریمانه‌ای بگو. (۲۳)

و در مقابل آنها با تواضع از روی مهربانی، خفض جناح کن و بگو: پروردگارا، به آنها مهربانی فرما آنچنان که آنها در کوچکی مرا تربیت کردند. (۲۴)

خدای شما بهتر می‌داند آنچه را که در قلبتان هست. اگر شما شایسته باشید، پس قطعاً او توبه‌کنندگان را می‌بخشد. (۲۵)

و حقّ صاحب قربت و بیچارگان و در راه‌ماندگان را ادا کن و هیچ گونه اسراف و خرج بیهوده‌ای نکن. (۲۶)

قطعاً بیهوده خرج‌کنندگان، برادران شیطانند و شیطان در مقابل پروردگارش ناسپاس بود. (۲۷)

برداشت از آیات ۲۲-۲۷ (اسراف)

سالک الی الله باید بداند که اگر برای خدای تعالی در کارهایی که انجام می‌شود شریک قرار دهد و حول و قوه را تنها برای خدای تعالی معتقد نباشد مورد تهمت و مذمت دیگران واقع می‌شود، در بین مردم پست می‌گردد و باید بعد از توحید و ترک شرک، به پدر و مادر نیکی کند و حتی به آنان «أف» نگوید، صدایش را بر صدای آنان بلند نکند، همیشه با محبت با آنها روبرو شود، آنها را دعا کند، حقوق نزدیکان و محتاجان را بپردازد، اسراف نکند و خود را از برادران شیطان قرار ندهد.

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا

مَحْسُورًا ﴿٢٩﴾

ترجمه آیه ۲۹

و دستت را بر گردنت قفل مکن و به طور کلی دستت را هم باز منما تا در گوشه‌ای بنشیننی و مورد ملامت قرارگیری و از فعالیتت بمانی. (۲۹)

برداشت از آیه ۲۹ (بذل و بخشش)

سالک الی الله باید در بذل و بخشش میانه‌رو باشد، حقوق واجب النفقه و فقراء را بپردازد، خودش هم از آنچه دارد استفاده کند و کاری نکند که ورشکست و بیچاره شود.

آیات ۳۱-۳۲ از سوره مبارکه اسراء

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةً إِمَّا لَقِيَنَّكُمْ نَزْرُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ

خَطَأً كَبِيرًا ﴿٣١﴾ وَلَا تَقْرَبُوا الزَّانِيَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَ سَاءَ سَبِيلًا ﴿٣٢﴾

ترجمه آیات ۳۱-۳۲

و فرزندانان را از ترس تنگدستی نکشید، ما آنها و شما را روزی می‌دهیم، قطعاً کشتن آنها خطای بزرگی است. (۳۱)
و نزدیک زنا نشوید، زیرا قطعاً آن کار بسیار زشتی است و راه بدی است. (۳۲)

برداشت از آیات ۳۱-۳۲ (کشتن فرزندان)

سالک الی الله نباید به خاطر درآمدها و فقری که ممکن است او و اولادش را تهدید کند، روح فرزندش را با فرستادن در مراکز فساد بکشد، زیرا خدای تعالی روزی آنها را می‌دهد و نیز به زنا و فحشاء نزدیک نشود.

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا
 بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا ﴿٣٤﴾ وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمْ وَزَنُوا
 بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٣٥﴾ وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ
 لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا ﴿٣٦﴾
 وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ
 طُولًا ﴿٣٧﴾ كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ﴿٣٨﴾

ترجمه آیات ۳۴-۳۸

و به مال یتیم مگر به آنچه آن بهتر است، نزدیک نشوید تا به حد بلوغش برسد و به عهد وفا کنید که قطعاً
 عهد مورد سؤال واقع می شود. (۳۴)
 و وقتی که پیمان می کنید، کاملش کنید و با ترازوی درست وزن کنید. آن بهتر است و عاقبت نیکوتری
 دارد. (۳۵) و از آنچه برای تو معلوم نیست، پیروی نکن. قطعاً گوش و چشم و دل همه این ها مورد سؤال واقع
 خواهند شد. (۳۶) و روی زمین با تبختر و تکبر راه نرو. قطعاً تو هرگز نمی توانی زمین را بشکافی و طول
 قدت هرگز نمی تواند به کوهها برسد. (۳۷)
 همه آن ها بد و گناه است و نزد پروردگارت پسندیده نیست. (۳۸)

برداشت از آیات ۳۴-۳۸ (اموال یتام)

سالک الی الله نباید به مال یتیم نزدیک شود مگر آنکه بخواهد وضع او را بهتر از آنچه هست سامان دهد
 و باید به عهد و پیمان خود وفادار باشد در معامله کیل و میزان را رعایت کند و به چیزی که علم ندارد اقدام
 نکند، روی زمین با نخوت و تکبر راه نرود که این ها، همه گناه است و خدای تعالی به این کارها راضی
 نمی باشد.